

تغییر و تکامل

تغییر اساس زندگی است، حیات بدون تغییر و تحول معنا ندارد. دعای آغازینِ تحویل سال^۱، بزرگ‌ترین نماد تغییر و تکامل است. تغییر، هدف و استراتژی را محقق می‌کند، همسوئی با فرهنگ و جامعه را مدنظر دارد، اهداف کلان را لحاظ و حرکت را با سرعت مناسب شتاب می‌بخشد. تغییر برای تغییر نیست، تغییر برای عقب‌گرد هم غیر معقول است پس تغییر برای پیشرفت و تکامل است.

ما اگر به جهان طبیعت بنگریم و نو به نو شدن سال‌ها را مدنظر قرار دهیم به اهمیت تغییر بیش از پیش پی می‌بریم. از سیرانتروپیک جهان که بگذریم که به سوی اهداف معین از پیش تعیین شده در حرکت است، و خود هشداری برای غنیمت شمردن فرصت و استفاده بهتر و بیشتر از عمر زودگذر است، ملاحظه می‌کنیم که جهان در این حرکت خود هیچ‌گاه از کوشش و جوشش و نو شدن دست بر نمی‌دارد. گویی هر سال شاداب‌تر از سال قبل، خود را به نمایش می‌گذارد.

مدیریتِ تغییر خود مقوله مهمی است که در جهان امروز محور توجه بسیاری از برنامه ریزان و مدیران قرار گرفته است. آن‌ها معتقدند که در تغییر، مدیران پیش از آن‌که خود را به دست حوادث بسپارند باید سوار بر جریانات و امور باشند و هدایت تغییر را به‌سوی وضع مطلوب مدیریت کنند زیرا سرنوشت هیچ قومی جز با دست توانای خودشان تغییر نمی‌کند^۲. انسان در زندگی باید از شادابی و طراوت طبیعت درس بگیرد و هر سال بهتر از سال قبل برای حرکت دوباره و به دور از سردی، خستگی، و سستی با شوق به وصال و معاد، خود را

۱. یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر اللیل و النهار، یا محول الحول و الاحوال، حول حالنا الی احسن الحال

۲. ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما به انفسهم (رعد، ۱۱)

سرشار از تلاش و کوشش کند. خسران و تباهی از آن کسی است که دو روزش یکسان باشد.^۱ آن کس که امروزش از دیروز بدتر باشد به لعن و نفرین گرفتار آمده است. بدیهی است توفیق و بهروزی و یا خسران و زیانکاری جز در بستر اهداف و استراتژی از پیش تعیین شده نمی‌تواند تعریف شود.

فصلنامه پیام کتابخانه که در زمره اولین مجله‌های حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی بوده است پس از وقفه‌ای طولانی با وضعیتی جدید از سال ۱۳۸۷ شروع به کار کرد و با تغییری در شکل و محتوا و به امید ارتقاء جایگاه در منظر مخاطبان و در بوته محک مسئولان و ناظران به انتشار پرداخت. امید آن بوده و هست که مخاطبان بیشتری جذب کند، مقالات بهتری دریافت نماید، سهم بیشتری در رشد افکار مخاطبان داشته باشد و در ضمن از امتیاز علمی- پژوهشی برخوردار شود. خوشبختانه و به یاری خداوند، پس از انتشار ۵ شماره فصلنامه پیام کتابخانه که قبلاً هیچ درجه‌ای نداشت به بالاترین درجه یعنی سطح علمی- پژوهشی ارتقاء یافت که جز لطف خدا و همت و علاقه‌مندی همراهان و مخاطبان چیز دیگری بدرقه راه نبوده است.

البته بعضی می‌گویند که مقالات این فصلنامه برای عده‌ای از مخاطبان درون خانواده نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور سنگین است. نشریه با اذعان به این مطلب، از خود می‌پرسد که چه باید کرد؟ با توجه به اینکه مقالات مجله را عمدتاً دانشجویان و فارغ‌التحصیلان ارشد و دکتری با همکاری استادان خود می‌نویسند، آیا باید سطح عمومی مقالات مجله را پایین آورد و نوع مقالات را به گزارش و اخبار تقلیل داد تا برای همه جاذبه داشته باشد و یا نگاه بیشتر باید به سمت دانشجویان و تحصیل‌کردگان باشد، ضمن اینکه از بقیه هم خواسته شود تا سطح خود را ارتقاء دهند و مجله را خدمتگزار خود بدانند. فصلنامه خوشوقت است که افراد تحصیل‌کرده در نهاد کتابخانه‌های عمومی بسیار است و با چند مرحله استخدام جدید که اغلب از توان نسبی علمی برخوردارند، این توانایی افزون شده و مخاطبان فصلنامه در داخل خانواده نهاد بیشتر شده است. در عین حال می‌پذیرد که تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله بسیار است و هرگز وضع موجود ما را راضی نمی‌کند.

لازم به ذکر است که کمیسیون بررسی نشریات علمی در وزارت علوم، تحقیقات و

۱. من استوی یوماه فهو مغبون... (مجلسی، بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۷۷)

سخن سردبیر

فن آوری ضمن اعطاء درجه علمی- پژوهشی به این نشریه، از پذیرش نام پیام کتابخانه خودداری نمود و آن را حاوی مفهومی غیر تحقیقاتی دانست و به تغییر نام از پیام کتابخانه به تحقیقات کتابخانه‌های عمومی رأی داد. فصلنامه با استقبال از این تغییر تکاملی که آن را در راستای اهداف علمی- پژوهشی می‌دانست، مجدداً با مکاتبه درخواست تغییری جزئی در نام نمود که خوشبختانه مورد موافقت قرار گرفت و نام نهایی فصلنامه به «تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی» تغییر یافت. علت این درخواست مجدد این بود که با آن که فصلنامه اعتقاد دارد که همه مسائل مرتبط با کتابداری و اطلاع‌رسانی به نوعی به کتابخانه‌های عمومی برمی‌گردد اما از بیم آن که مبدا چنین تصویری پیش آید که نویسندگان مقالات ارسالی به مجله حتماً باید در چارچوب کتابخانه‌های عمومی بنویسند، پیشنهاد کرد تا واژه اطلاع‌رسانی به عنوان اضافه شود. بنابراین سال نو، نام نو، و درجه نو را به فال نیک می‌گیریم و در سال همت مضاعف و کار مضاعف، از همه علاقه‌مندان و دوست‌داران کتابخانه‌های عمومی و تحقیقات اطلاع‌رسانی انتظار داریم که در تغییر و تکامل فصلنامه ما را یاری کنند.

همان‌طور که قبلاً در سخن سردبیر مجله کتابداری کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران گفته شد با اعتقاد ولزوم تخصصی شدن مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی، فصلنامه فقط مقالاتی را که اختصاصاً جامعه آن سایر کتابخانه‌ها - مانند کتابخانه‌های دانشگاهی و تخصصی- است را در اولویت پذیرش قرار نمی‌دهد، اگر چه در بعضی موارد که زمینه موضوعی ممکن است با کتابخانه‌های عمومی مرتبط باشد را قبول می‌کند.

با توجه به علمی- پژوهشی شدن مجله، توصیه این است که نویسندگان، مقالات تحقیقی و تحلیلی خود را برای این مجله ارسال کنند و از ارسال مقالات ضعیف خودداری نمایند. بدیهی است مجله، مقالات ضعیف را برای داوری ارسال نمی‌کند و از برگرداندن آن به نویسندگان نیز معذور است.

تقاضای فصلنامه این است که مقالات به لحاظ ظاهری از حداقل کیفیت لازم برخوردار باشند، بنابراین نویسندگان مقالات لازم است قبل از ارسال مقالاتشان، آن‌ها را با فرمت‌های پیشنهادی مجله منطبق کرده و از ارسال فرمت نشده خودداری نمایند.

